

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1066
van **STEVE VANDENBERGHE**
datum: 9 mei 2018

aan **BEN WEYTS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

Complex project kustvisie en masterplan 2050 - Onderzoek en budget (2)

In opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 853 van 13 maart 2018 had ik graag volgende aanvullende vragen gesteld aan de minister.

1. In zijn antwoord op deelvraag 1 stelt de minister dat er een budget van 301 miljoen euro is, waarvan al 184 miljoen is goedgekeurd. Toch staat er duidelijk in de repliek op deelvraag 2 dat er 210 miljoen euro naar de aanleg van nieuwe dijken gaat en 75 miljoen naar de renovatie en versterking van de sluizen.

Kan de minister nader verklaren hoe het komt dat deze budgetten vastliggen zonder een goedkeuring?

2. Kan de minister een overzicht geven van welke andere werken nog voorzien zijn en het vooropgestelde budget?
3. Het is tot op heden niet duidelijk hoe de beheerskosten zullen worden verdeeld.

Wie is hiervoor bevoegd? In welke mate is dit in het budget bijgevoegd? En op welke termijn is dit al berekend? Zitten herstelmaatregelen na een storm in dit budget of worden er extra budgetten uitgetrokken?

4. Kan de minister een overzicht geven van de verdeelsleutel tussen Vlaanderen en de gemeenten/steden? Wie doet wat? Is er zicht op beide budgetten?
5. In zijn antwoord op mijn derde deelvraag verwijst de minister naar de verschillende stakeholders in het proces.

Is er een volgorde waarin de verschillende belanghebbers worden gecontacteerd? Staan ze allemaal op gelijke grond? Hebben allen een raadgevende stem? Of kunnen bepaalde actoren ook bijsturen in de beslissingen?

6. De minister stelt dat de beide projecten (Kustvisie 2050 en complex project kustlandschap) complementair zijn met elkaar.

Is het dan niet efficiënter om over te stappen op één gemeenschappelijke visie die verder reikt dan 2050, in plaats van beide naast elkaar te laten bestaan?

7. Met de huidige definitie lijkt het wel alsof klimaatverandering aan de kust verengd wordt tot kustverdediging terwijl (zoet)waterbeheer vergeten wordt, wat een gemiste kans is (zie het tweede Nederlandse Delta-plan, dat wél de wisselwerking meenam).

Kan de minister deze discrepantie toelichten? En verklaren waarom er enkel van een kustlandschapsverdediging wordt uitgegaan?

8. Wat zijn de huidige lopende onderzoeken bij het MER? Naar welke domeinen gaat de prioriteit van onderzoek uit?

ANTWOORD

op vraag nr. 1066 van 9 mei 2018

van **STEVE VANDENBERGHE**

1. Er werden geen budgetten vastgelegd zonder goedkeuring.
Van de 301 miljoen is reeds 158 miljoen vastgelegd en/of uitgevoerd, wat wil zeggen dat voor dit bedrag reeds werken zijn uitgevoerd op het terrein of projecten opgestart. De overige bedragen duiden op de inhoudelijke verdeling van het geraamde totale eindbudget van 301 miljoen euro, namelijk 16,4 miljoen voor studies, 209,6 miljoen voor aanleg van zachte en harde infrastructuurwerken en 75 miljoen voor renovatie en versterking van sluizen, stuwen en uitwateringsconstructies in de haven.
2. Volgende werken zijn nog voorzien om het Masterplan Kustveiligheid af te werken:
 1. Uitvoeren van resterende maatregelen langsheen de kustlijn: zeedijk Middelkerke en Raversijde-Mariakerke; strandsuppletie Knokke-Heist; aanpassing zone ten oosten van de havengeul in Blankenberge;
 2. Beschermingsmaatregelen in de havens:
 - a. Nieuwpoort: uitvoering flankerende maatregelen bij de lopende bouw van de stormvloedkering.
 - b. Oostende: sluiten van de reeds gebouwde stormmuren met mobiele keringen in de havenzone, uitvoeren van resterende maatregelen zone Montgomerydok, zone station-Demeysluis, zone achterhaven en zone Visserijsluis.
 - c. Blankenberge: sluiten van de reeds gebouwde stormmuren rondom de haven met mobiele keringen, overstromingsmaatregelen aan de oostelijke zijde en de aanpassing van de uitwateringsconstructie van de Blankenbergse vaart.
 - d. Zeebrugge: uitvoeren overstromingsmaatregelen langsheen de kustbaan en rondom de oude Vissershaven, aanpassing sluizen Visart en Vandamme en aanpassing uitwateringsconstructie Leopoldkanaal en Afleidingskanaal van de Leie.
3. Het Agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK) staat in voor het beheer van de kustzone wat betreft kustveiligheid. Voor het dagelijks onderhoud van de overstromingsmaatregelen worden de reguliere onderhoudsbudgetten aangewend. Na ernstige stormschade aan stranden waarbij de reguliere onderhoudsmiddelen niet volstaan, worden extra middelen vrijgemaakt. Studies tonen aan dat het noodzakelijke onderhoud na een storm onafhankelijk is van het strandprofiel, wat betekent dat de verhoogde stranden die een grotere veiligheid betekenen, niet noodzakelijk een grotere onderhoudskost inhouden.
Voor de onderhoudskost van de infrastructuur wordt, op basis van een globale onderhoudsratio, gerekend op een jaarlijkse onderhoudskost van 750.000 euro.
4. De maatregelen worden ontworpen in overleg met de stakeholders, in het bijzonder de gemeentes. Wanneer de noodzakelijke maatregelen aanleiding geven tot een vraag van de gemeente inzake extra architecturale afwerking, zeedijkvernieuwing of straatmeubilair, wordt hier een kostverdeling opgesteld. Op basis van de concrete details van het dossier wordt een kostenverdeling opgesteld, waarbij de gemeente instaat voor de extra eisen ten opzichte van de standaard overstromingsmaatregel. Deze basisprincipes worden in een

samenwerkingsovereenkomst verankerd, de uiteindelijke kosten zijn pas gekend na uitvoering van de werken en afrekening van de voorziene en onvoorziene werken.

5. Binnen de procedure van een complex project (zie www.complexeprojecten.be) staat open communicatie centraal. Zoals voorzien in het decreet complexe projecten, moet er regelmatig informatie worden uitgewisseld met alle belanghebbenden. Op die manier wordt er gestreefd naar een gelijkwaardig kennisniveau, met als gevolg dat alle belanghebbenden op basis van dezelfde projectinformatie inspraak kunnen verlenen.

Zowel de procesaanpak (met de rolverdeling, de procesorganisatie, het participatietraject,...) als de verdere processtappen worden vermeld in de procesnota, een dynamisch en publiek document dat in samenspraak met de actoren wordt geactualiseerd tijdens het volledige proces.

Binnen het complex project Kustvisie wordt o.a. een actorenoverleg georganiseerd. Op dit overleg zijn de actoren gelijkwaardig en kunnen zij tal van opmerkingen en suggesties geven die kunnen worden meegenomen in het onderzoek.

Bij complexe projecten die de geïntegreerde besluitvormingsprocedure volgen, zoals vervat in het decreet betreffende complexe projecten, komt de bevoegdheid om de beslissingen te nemen (startbeslissing, voorkeursbesluit en later projectbesluit) toe aan de gemeenteraad, de provincieraad of de Vlaamse Regering. Voor het complex project Kustvisie is het de Vlaamse Regering die bevoegd is voor het voorkeursbesluit.

Alle actoren en het ruime publiek krijgen de mogelijkheid om inspraak te geven op de juridisch belangrijke documenten (alternatieven onderzoeksnota of AON, ontwerp voorkeursbesluit).

6. De complementariteit bestaat erin dat het Masterplan Kustveiligheid op basis van een ruime studie concrete maatregelen heeft gedefinieerd om de beoogde veiligheid tegen een 1.000-jarige storm te kunnen bieden, rekening houdend met de zeespiegelstijging tot 2050. Dit Masterplan Kustveiligheid is geen visie, maar een operationeel plan dat reeds effectief volop in uitvoering is.

Het Complex project Kustvisie heeft een ruimere tijdshorizon en een breder spectrum wat betreft locatiemogelijkheden en zal mogelijke bouwstenen en mogelijkheden aanreiken voor een lange-termijn kustbescherming. Verdere studie zal moeten uitwijzen waaruit deze bouwstenen bestaan en wat hierin de te nemen stappen zijn.

Uiteraard zullen, op basis van de resultaten van het Complex project Kustvisie, de nog te nemen maatregelen van het Masterplan Kustveiligheid tegen het licht worden gehouden en afgetoetst waar verdere optimalisatie mogelijk is om reeds tegemoet te komen aan een hoger veiligheidsniveau.

7. De Vlaamse Regering heeft de keuze gemaakt om met het complex project Kustvisie een oplossing uit te werken voor de kans op een sneller stijgende zeespiegel, waarbij kustbescherming de prioritaire doelstelling is.

In de afbakening van het plangebied is de landwaartse grens bepaald door enerzijds die gebieden die potentieel kunnen worden overstroomd onder een falende zeekering bij extremere zeespiegelstijgingen, en anderzijds door die gebieden die worden beïnvloed door een falende zoetwaterafvoer van de waterlopen in de kustvlakte naar de zee.

Op die manier kan een goede afstemming worden bereikt met oplossingen die in andere fora worden uitgewerkt voor een geblokkeerde zoetwaterafvoer door de gestegen zeespiegel, voor de toenemende droogteproblematiek en de zoetwatervoorziening in de kustvlakte zoals die kan optreden in de toekomst.

Die afstemming zal dan worden geconcretiseerd bij de opmaak van de Alternatieven Onderzoeksnota en bijhorende procesnota en tot uiting komen tijdens het MER onderzoek dat opstart nadat de Alternatieven Onderzoeksnota definitief is vastgesteld.

8. Voor de verschillende deelprojecten uit het Masterplan Kustveiligheid wordt de MER-wetgeving toegepast; concreet houdt dit een MER-ontheffing of opmaak van een project-MER in.

Momenteel lopen drie verzoeken tot ontheffing van de MER-plicht, voor volgende projecten:

- Overstromingsmaatregelen te Raversijde-Mariakerke
- Strandsuppletie te Knokke-Heist
- Overstromingsmaatregelen te Zeebrugge

Bij de opmaak van deze MER-ontheffingen komen alle relevante domeinen aan bod overeenkomstig de MER-voorschriften uit het wetgevend kader. De belangrijkste milieudisciplines hierbij zijn: bodem, water, biodiversiteit, landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie, en mens – sociaal organisatorische aspecten.

Voor het complex project Kustvisie dient het MER nog te worden opgestart. De domeinen die daarbij aan bod dienen te komen, zijn overeenkomstig de MER-voorschriften uit het wetgevend kader en dekken alle milieudisciplines.